

**ПРОГРАМА ЗА ДОКТОРАНТСКИ ИЗПИТ
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.8. ИКОНОМИКА
МАКРОИКОНОМИКА * ****

1. *Основополагащи направления в макроикономическата теория – основни концепции и различия* (3,24), (4,20)
 - Неокласическа и кейнсианска теория.
 - Монетаристка теория и рационални очаквания.
 - Теория на реалните бизнес цикли и неокейнсианство.
 - Нова политическа макроикономика и институционална икономика.
2. *Макроикономически агрегати и национални сметки* (1,2), (1,3.1-3.2), (4,2), (5,4)
 - Система на националните сметки. Организация на информацията и принципи на съставяне.
 - Брутен вътрешен продукт. Методи за изчисляване на БВП. Номинален и реален БВП. Дефлатор на БВП. Производни показатели и интерпретация.
 - Инфлация. Измерване на инфлацията. Видове инфлация.
 - Лихвени проценти. Номинален и реален лихвен процент. Уравнение на Фишер. Връзка между инфлацията и лихвените проценти.
3. *Модел на финансовото програмиране и схема на финансовите потоци* (1,1), (1,7)
 - Основни макроикономически връзки.
 - Основни макроикономически дисбаланси.
 - Модел на финансовото програмиране.
 - Принципи на съставяне и анализ на схемата на финансовите потоци.
4. *Основи на теорията на икономическия растеж* (4,3), (4,4)
 - Коб-Дъгласова производствена функция. Свойства.
 - Модел на Солоу. Счетоводство на икономическия растеж.
 - Промени в стационарното състояние на икономиката при натрупване на капитал, прираст на населението и технологичен прогрес. Златно правило за максимизиране на потреблението.
 - Хипотеза за конвергенция. Условна конвергенция.

* Докторантите, които по собствено желание са издържали успешно изпит по „Макроикономика III“ към Катедра „Статистика и иконометрия“, не полагат допълнителен докторантски изпит по „Макроикономика“ по настоящия конспект.

** Посещенията на занятията по дисциплините „Макроикономика II“ и „Приложен макроикономически анализ и прогнозиране“ в Стопанския факултет биха подпомогнали подготовката за докторантския изпит.

- 5. Пазар на труда и безработица** (1,3.4), (4,5)
- Основни понятия на пазара на труда. Търсене и предлагане на труд. Равновесие на пазара на труда.
 - Статична интерпретация на безработицата. Принудителна безработица.
 - Динамична интерпретация на безработицата. Потоци от хора на пазара на труда.
 - Равновесна норма на безработица. Текуща и структурна безработица.
- 6. Потребление и инвестиции** (4,8), (2,1)
- Потребление на домакинствата. Фактори, влияещи върху потреблението на домакинствата. Функция на потребление.
 - Инвестиции. Оптимално количество капитал. Принцип на акселератора. Фактори, влияещи върху инвестициите. Функция на инвестиции.
 - Банково и небанково (пазарно) финансиране.
 - Дългови и капиталови инструменти – специфика, характеристики и основни видове.
- 7. Пари и парична политика** (1,6), (4,9), (5,23)
- Парични и кредитни агрегати. Финансови институции – търговски банки и централна банка.
 - Процес на създаване на пари. Парична мултипликация. Регулиране на паричното предлагане от централната банка.
 - Търсене на пари. Краткосрочно равновесие на паричния пазар.
 - Парична политика. Инструменти и цели. Правило на Тейлър.
- 8. Фискална политика и публичен дълг** (1,5), (4,17)
- Правителствена намеса в икономиката. Цели на фискалната политика.
 - Макроикономическа стабилизация. Видове фискална политика.
 - Видове бюджетни салда. Източници на финансиране на бюджетния дефицит.
 - Публичен дълг и сенъраж. Възможности за стабилизиране на публичния дълг.
- 9. Пазари на публичен дълг** (2,5)
- Основни характеристики на дълговите финансови инструменти.
 - Безрискови дългови инструменти и публичен дълг.
 - Доходност и спот лихви на безрисковите активи.
 - Форуърд лихви. Срочна структура на лихвите.
- 10. Макроикономическо равновесие в краткосрочен период** (4,10), (5,20)
- Съвкупно търсене. Компоненти на съвкупното търсене.
 - Равновесие на стоковия пазар. Крива на желаното търсене. Кейнсиански мултипликатор. Извеждане на кривата IS.
 - Равновесие на паричния пазар. Правило на Тейлър и кривата TR. Свойства на кривата TR.
 - Макроикономическо равновесие в модела IS-TR. Промени в равновесието на стоковия и паричния пазар от страна на фискалната и паричната политика.
- 11. Краткосрочно равновесие на стоковия, паричния и валутния пазар** (4,11)
- Моделът IS-TR-IFM. Основни допускания.
 - Равновесие на международните финансови пазари.

- Определяне на дохода и лихвения процент при фиксиран и плаващ валутен курс.
- Възможности на фискалната и паричната политика да оказват влияние върху равновесието на стоковия, паричния и валутния пазар.

12. Динамичен анализ на дохода, инфлацията и безработицата (4,12), (5, приложение към глава 22)

- Средносрочен период в макроикономиката. Преход от кейнсиански краткосрочен анализ към неокласически дългосрочен анализ.
- Краткосрочна и дългосрочна крива на Филипс. Закон на Оукън.
- Обяснение на инфлацията. Цени и производствени разходи. Базисна и очаквана инфлация.
- Съвкупно предлагане. Извеждане на кривата на съвкупното предлагане.

13. Съвкупно търсене и съвкупно предлагане (4,13)

- Съвкупно търсене в краткосрочен и дългосрочен период при фиксиран и плаващ валутен курс. Крива на съвкупното търсене. Фактори за изместването ѝ.
- Съвкупно предлагане в краткосрочен и дългосрочен период при фиксиран и плаващ валутен курс. Крива на съвкупното предлагане. Фактори за изместването ѝ.
- Макроикономическо равновесие в краткосрочен и дългосрочен период при фиксиран и плаващ валутен курс.
- Шокове от страна на търсенето и от страна на предлагането. Дезинфлация.

14. Политика за управление на търсенето (4,16)

- Същност на политиката за управление на търсенето.
- Кейнсианска и неокласическа интерпретация на политиката за управление на търсенето.
- Осъществима политика за управление на търсенето. Несигурност и лагове в икономиката.
- Източници на циклични колебания.

15. Политики за дългосрочен икономически растеж (4,18)

- Пазарна ефективност и теории на предлагането.
- Политики на продуктовите пазари и данъчна политика.
- Политики на трудовия пазар. Проблемът с несъвършената информация.
- Практически аспекти на политиката на предлагането.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Ненова, М. (2006), Макроикономически анализ на финансовите потоци, Изд. „Амброзия НТ”, София
2. Петранов, Ст. (2015), Инвестиции /Теория и практика на финансовите инструменти и пазари/, Изд. „Класика и стил”, София
3. Blanchard, O. (2017), Macroeconomics, Pearson Prentice Hall, Seventh Edition
4. Burda, M., C. Wyplosz (2013), Macroeconomics /A European Text/, Sixth Edition, Oxford University Press
5. Mishkin, F. (2013), The Economics of Money, Banking, and Financial Markets, Tenth Edition, Pearson Addison Wisley

Забележка: Числата в скобите след всяка тема от конспекта обозначават номера на заглавието от списъка с литературни източници и раздела (главата) от него, който се препоръчва за подготовка по съответната тема. Посочената литература може да бъде намерена в библиотеката на Стопанския факултет.

м. януари 2019 г.

Катедра „Икономика”